

KARTA OPISU MODUŁU KSZTAŁCENIA		
Nazwa modułu/przedmiotu Tribologia		Kod 1010634171010610420
Kierunek studiów Mechanika i Budowa Maszyn	Profil kształcenia (ogólnoakademicki, praktyczny) (brak)	Rok / Semestr 4 / 7
Ścieżka obieralności/specjalność Technika Ciepła	Przedmiot oferowany w języku: polski	Kurs (obligatoryjny/obieralny) obligatoryjny
Stopień studiów: I stopień	Forma studiów (stacjonarna/niestacjonarna) niestacjonarna	
Godziny Wykłady: 18 Ćwiczenia: - Laboratoria: - Projekty/seminaria: -		Liczba punktów 2
Status przedmiotu w programie studiów (podstawowy, kierunkowy, inny) (brak)		(ogólnouczelniany, z innego kierunku) (brak)
Obszar(y) kształcenia i dziedzina(y) nauki i sztuki		Podział ECTS (liczba i %)
Odpowiedzialny za przedmiot / wykładowca:		
prof. dr hab. inż. Karol Nadolny email: karol.nadolny@put.poznan.pl tel. 665-2219 MRiT ul. Piotrowo 3, 60-695 Poznań		dr hab. inż. Stanisław Nosal email: stanislaw.nosal@put.poznan.pl tel. 647-5852 MRiT ul. Piotrowo 3, 60695 Poznań
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych:		
1	Wiedza:	Posiada podstawowe wiadomości z: fizyki, chemii, materiałoznawstwa, podstaw konstrukcji maszyn.
2	Umiejętności:	Potrafi integrować informacje z różnych obszarów wiedzy.
3	Kompetencje społeczne	Rozumie konieczność ustawicznego kształcenia się.
Cel przedmiotu: Zapoznanie ze zjawiskami i procesami zachodzącymi w styku tarciovym w aspekcie sterowania trwałością węzłów kinematycznych maszyn.		
Efekty kształcenia i odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia		
Wiedza:		
1. Ma wiedzę dotyczącą procesów tribologicznych ? tarcia, zużycia i smarowania. - [-] 2. Zna rodzaje tarcia i jego skutki. - [-] 3. Zna sposoby uzyskiwania tarcia płynnego. - [-] 4. Ma szczegółową wiedzę o mechanizmach zużycia (m.in. ściernego, adhezyjn., zmęcz., frettingu i zacierania). - [-]		
Umiejętności:		
1. W zależn. od warunk. pracy pary tarcia potrafi dobrać skuteczny sposób przeciwdział. zacieraniu adhezyjn. - [-] 2. W zależn. od warunk. pracy pary tarcia potrafi dobrać metodę ograniczania intensywności zużycia. - [-] 3. Umie dobrać materiały na elementy narażone na zużycie tribolog. i sposób ukształt. ich warstwy wierzchniej - [-]		
Kompetencje społeczne:		
1. Rozumie skutki degradacji maszyn zachodzące podczas eksploatacji - [-] 2. Ma świadomość znac. wyczerp. się potencj. ekspl. maszyn i znac. tego faktu w aspektach ekonom. i ekolog. - [-]		
Sposoby sprawdzenia efektów kształcenia		
-Zaliczenie na podstawie sprawdzianu.		
Treści programowe		

-Historia rozwoju tribologii. Styk rzeczywisty ciał stałych ? ważniejsze parametry nierówności powierzchni; nominalna, konturowa i rzeczywista powierzchnie styku. Adsorpcja, adhezja i dyfuzja w procesie tarcia. Definicja, budowa i znaczenie warstwy wierzchniej dla procesów tribologicznych.

Procesy tarcia ? pojęcia podstawowe, klasyfikacja, ważniejsze parametry, klasyczne prawa tarcia ślizgowego. Teorie tarcia suchego ślizgowego.

Szczególne przypadki tarcia ? tarcie w próżni, tarcie niemetali: polimerów, w tym kompozytowych materiałów ciernych, materiałów warstwowych (grafit, MoS₂), tarcie po lodzie i śniegu, tarcie przy bardzo wysokich prędkościach i temperaturach. Tarcie toczne.

Smarowanie ? cele, sposoby uzyskiwania tarcia płynnego: smarowanie hydrostatyczne, hydrodynamiczne (HD), elastohydrodynamiczne (EHD), granice skuteczności smarowania.

Zużywanie tribologiczne ? miary, przebieg w czasie, docieranie, klasyfikacja zużycia. Zużywanie ściernie. Hipotezy szepiania adhezyjnego. Zużywanie tribochemiczne, zużywanie adhezyjne, zacieranie adhezyjne, fretting, zużywanie zmęczeniowe (łuszczenie, pitting). Zużywanie polimerów.

Wpływ drgań na procesy tribologiczne. Wybrane problemy nanotribologii.

Literatura podstawowa:**Literatura uzupełniająca:****Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta**

Czynność	Czas (godz.)
1. Udział w wykładzie	18
2. Konsultacje	2
3. Przygotowanie do egzaminu	24
4. Udział w egzaminie	2

Obciążenie pracą studenta		
forma aktywności	godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	49	2
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	34	1
Zajęcia o charakterze praktycznym	0	0